

SKUODO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ŠEIMAI CENTRAS
(300620342)

PSICHOSOCIALINIŲ RIZIKOS VEIKSNIŲ TYRIMAS

Šatrijos g. 3-2, Skuodas

2021 m.

Psichosocialiniai rizikos veiksniai

Psichosocialinis veiksnys – veiksnys, kuris dėl darbo sąlygų, darbo reikalavimų, darbo organizavimo, darbo turinio, darbuotojų tarpusavio ar darbdavio ir darbuotojo tarpusavio santykių sukelia darbuotojui psichinį stresą.

Stresas darbe – darbuotojo reakcija į nepalankius darbo sąlygų, darbo reikalavimų, darbo organizavimo, darbo turinio, darbuotojų tarpusavio santykių ir (ar) santykių su darbdaviu ir (ar) trečiaisiais asmenimis psichosocialinius veiksnius.

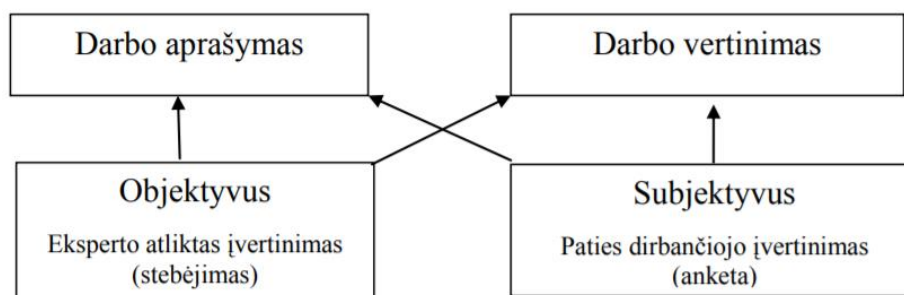
Psichosocialinės rizikos veiksnių poveikį gali patirti visų socialinių paslaugų sektoriaus profesinių grupių nariai, tarp jų socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, slaugytojai ir jų padėjėjai, valytojai ir kiti specialistai.

Gerai žinomi psichosocialinės rizikos veiksniai yra:

- laiko stoka;
- griežta personalo hierarchija;
- atlygio ir atpildo už gerą darbą stoka;
- netinkamas vadovavimas darbuotojams;
- svarbios informacijos trūkumas;
- vadovų paramos trūkumas;
- darbe patiriamas krūvis (didelis darbo krūvis ir tempas, nelankstus arba perkrautas darbo grafikas);
- socialiniai konfliktai, priekabiavimas, bauginimas, smurtas ir diskriminacija;
- komunikacijos ir bendravimo sunkumai, taip pat nepakankamas gebėjimas suprasti kūno kalbą;
- netobulas darbo organizavimas (darbo laiko nustatymas, darbo kontrolė nėra tinkama, kai yra per maža ar per didelė).

Stresą darbe sukeltantys veiksniai įvertinami objektyviais ir subjektyviais tyrimo metodais

Šiame rizikos vertinime pasirinktas subjektyvus tyrimų metodas (anketavimas).

Vienintelis įmanomas būdas susipažinti su tyrimo objektu yra užduoti svarbiausius klausimus – jie yra psichosocialinės rizikos tyrimo išeities taškas. Klausimynas sudarytas iš 65 klausimų pagal šešias rizikos veiksnių grupes:

- poveikio galimybės,
- socialiniai santykiai,
- skubėjimas ir darbo paskirstymas, darbo įtampa ir vertė,
- darbo aiškumas, grįžtamasis ryšys ir atsakomybė,
- stresas ir sveikata, pasitenkinimas darbu ir gyvenimu, stresinės reakcijos,
- naujai kylantys psichosocialiniai rizikos veiksniai.

Stresas, kaip psichosocialinės rizikos veiksnys, įstaigoje vertinimas pagal profesines grupes:

- 1. Administracinis personalas ir specialistai*
- 2. Socialinės, slaugos ir sveikatos priežiūros personalas*
- 3. Pagalbinis ūkio personalas*

Remdamiesi šiuo vertinimu nustatomos įstaigoje esamos:

- psichosocialines problemas;
- sritis, kuriose gali būti šių problemų;
- sritis, kurioms reikėtų skirti daugiau dėmesio;
- sritis, kuriose labiausiai reikėtų imtis priemonių.

Jeigu atsakius į svarbiausius klausimus nustatoma, kad gali būti sisteminių problemų, reikėtų planuoti, kokiomis tolesnėmis priemonėmis, taip pat tariantis su darbuotojais, pagerinti padėtį. Šiame etape gali reikėti remtis ekspertų žiniomis.

Viso tyrime dalyvavo 65 darbuotojai (81 proc.)

Administracinis personalas ir specialistai

Tyrimė dalyvavusių dalyvių skaičius **8 iš 8 (100%)**
2021 m. *2014 m.

Rizikos veiksnių grupės	Grupių vidurkis (balais)	
Poveikio galimybės	2.38	2.22
Socialiniai santykiai	1.50	1.50
Skubėjimas ir darbo pasiskirstymas, darbo įtampa ir vertė	1.94	2.23
Darbo aiškumas, grįžtamasis ryšys ir atsakomybė	1.55	1.56
Stresas ir sveikata, pasitenkinimas darbu ir gyvenimu, stresinės reakcijos	1.77	1.98
Naujai kylantys psichosocialiniai rizikos veiksniai	1.60	1.70
Bendras vidurkis	1.73	1.85

Socialinės, slaugos ir sveikatos priežiūros personalas

Tyrimė dalyvavusių dalyvių skaičius **53 iš 68 (78%)**
2021 m. 2014 m.

Rizikos veiksnių grupės	Grupių vidurkis (balais)	
Poveikio galimybės	2.46	2.21
Socialiniai santykiai	1.70	1.70
Skubėjimas ir darbo pasiskirstymas, darbo įtampa ir vertė	2.31	2.26
Darbo aiškumas, grįžtamasis ryšys ir atsakomybė	1.76	1.55
Stresas ir sveikata, pasitenkinimas darbu ir gyvenimu, stresinės reakcijos	2.24	2.22
Naujai kylantys psichosocialiniai rizikos veiksniai	2.24	2.17
Bendras vidurkis	2.11	2.04

Pagalbinis ūkio personalas

Tyrimė dalyvavusių dalyvių skaičius **4 iš 4 (100%)**
2021 m. *2014 m.

Rizikos veiksnių grupės	Grupių vidurkis (balais)	
Poveikio galimybės	3.00	2.22
Socialiniai santykiai	2.00	1.50
Skubėjimas ir darbo pasiskirstymas, darbo įtampa ir vertė	2.27	2.23
Darbo aiškumas, grįžtamasis ryšys ir atsakomybė	1.85	1.56
Stresas ir sveikata, pasitenkinimas darbu ir gyvenimu, stresinės reakcijos	2.06	1.98
Naujai kylantys psichosocialiniai rizikos veiksniai	2.32	1.70
Bendras vidurkis	2.13	1.85

* 2014 m. buvo vertinamos dvi profesijų grupės (administracija ir pagalbinis personalas apjungti), tyrime iš viso dalyvavo 64 darbuotojai (55+9)

Rizikos lygmuo
Sveikatos pakenkimo galimybės nėra
Sveikatos pakenkimo galimybė yra

Balai
≤3
≥3

Skuodo socialinių paslaugų šeimai centras, 300620342

PROFESINĖS RIZIKOS ĮVERTINIMO KORTELĖ

2021-08-30 Nr. PS-1

Įmonės ekonominės veiklos rūšis: 889100 - Vaikų dienos priežiūros veikla

Rizikos vertinimo objektas: **Streso darbe vertinimas Skuodo socialinių paslaugų šeimai centre, Šatrijos g. 3-2, Skuodas. Viso apklausoje dalyvavo 65 darbuotojai (81% įstaigos darbuotojų)**

Darbuotojų skaičius: 80

iš jų: riboto darbingumo asmenys - 1 asmenys iki 18 metų - 0 nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos - 0

Profesinės rizikos veiksnys						Esamos apsaugos priemonės	Nustatytas profesinės rizikos dydis ir priimtumas	Numatytos profesinės rizikos šalinimo ar mažinimo priemonės pavadinimas ar numeris profesinės rizikos šalinimo ar mažinimo priemonių plane	Priemonės įgyvendinimo data	
Eil. Nr.	Veiksnių pavadinimas	Matavimo vienetas	Teisės aktuose nustatytas jo leistinas dydis (jei yra)	Teisės akto, nustatančio veiksnio dydį, straipsnis, dalis punktas	Kiekybiškai įvertintas veiksnio dydis					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Administracinis personalas ir specialistai (8 anketos)										
1.	PSICHOSOCIALINIAI VEIKSNIAI			bendras vidurkis	1.73	1. Darbuotojai dirba pagal patirtintus pareigybės aprašymus. 2. Yra išrinkta darbo taryba. 3. Patvirtintas Darbuotojų psichologinio saugumo užtikrinimo politika ir jos įgyvendinimo tvarkos aprašas	labai maža rizika / priimtina	1. Organizuoti streso valdymo kursus, mokymus kaip atpažinti atpažinti agresyvaus elgesio ženklus, spręsti konfliktines situacijas ir pan. 2. Konsultuoti su darbuotojais ir jų atstovais dėl darbo organizavimo, formos ir kiekio. 3. Rengti susitikimus ir diskutuoti apie darbuotojams kylančias problemas. Skatinti darbuotojus patiems rasti problemų šaltinį ir jas šalinti.	nuolat	
1.1.	Poveikio galimybės	balai	≤ 3	Sveikatos pakenkimo galimybės nėra	Psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių tyrimo metodiniai nurodymai		2.38			labai maža rizika / priimtina
1.2.	Socialiniai santykiai						1.50			labai maža rizika / priimtina
1.3.	Skubėjimas ir darbo paskirstymas, darbo įtampa ir vertė						1.94			labai maža rizika / priimtina
1.4.	Darbo aiškumas, grįžtamasis ryšys ir atsakomybė						1.55			labai maža rizika / priimtina
1.5.	Stresas ir sveikata, pasitenkinimas darbu ir gyvenimu, stresinės reakcijos						1.77			labai maža rizika / priimtina
1.6.	Naujai kylantys psichosocialiniai rizikos veiksniai						1.60			labai maža rizika / priimtina

Profesinės rizikos veiksnys						Esamos apsaugos priemonės	Nustatytas profesinės rizikos dydis ir priimtumas	Numatytos profesinės rizikos šalinimo ar mažinimo priemonės pavadinimas ar numeris profesinės rizikos šalinimo ar mažinimo priemonių plane	Priemonės įgyvendinimo data
Eil. Nr.	Veiksnių pavadinimas	Matavimo vienetas	Teisės aktuose nustatytas jo leistinas dydis (jei yra)	Teisės akto, nustatančio veiksnio dydį, straipsnis, dalis punktas	Kiekybiškai įvertintas veiksnio dydis				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Socialinės, slaugos ir sveikatos priežiūros personalas (53 anketos)						4. Paskirtas asmuo, į kurį darbuotojai gali kreiptis, jei patiria bauginimą, smurtą ar kitus psichosocialinius 5. Numatyta psichologinė pagalba darbuotojams (esant poreikiui)	labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina	4. Kai tik yra galimybė tinkamai atsiliepti apie pavaldinių (kolegų) darbą, juos skatinti ir palaikyti. 5. Skatinti darbuotojų bendravimą (tarpusavyje, su tiesioginiais vadovais, darbuotojų atstovais)	nuolat
2.	PSICHOSOCIALINIAI VEIKSNIAI			bendras vidurkis	2.11				
2.1.	Poveikio galimybės	balai	≤ 3 Sveikatos pakenkimo galimybės nėra	Psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių tyrimo metodiniai nurodymai	2.46				
2.2.	Socialiniai santykiai				1.70				
2.3.	Skubėjimas ir darbo paskirstymas, darbo įtampa ir vertė				2.31				
2.4.	Darbo aiškumas, grįžtamasis ryšys ir atsakomybė				1.76				
2.5.	Stresas ir sveikata, pasitenkinimas darbu ir gyvenimu, stresinės reakcijos				2.24				
2.6.	Naujai kylantys psichosocialiniai rizikos veiksniai				2.24				
Pagalbinis ūkio personalas (4 anketos)						labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina labai maža rizika / priimtina			
3.	PSICHOSOCIALINIAI VEIKSNIAI			bendras vidurkis	2.13				
3.1.	Poveikio galimybės	balai	≤ 3 Sveikatos pakenkimo galimybės nėra	Psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių tyrimo metodiniai nurodymai	3.00				
3.2.	Socialiniai santykiai				2.00				
3.3.	Skubėjimas ir darbo paskirstymas, darbo įtampa ir vertė				2.27				
3.4.	Darbo aiškumas, grįžtamasis ryšys ir atsakomybė				1.85				
3.5.	Stresas ir sveikata, pasitenkinimas darbu ir gyvenimu, stresinės reakcijos				2.06				
3.6.	Naujai kylantys psichosocialiniai rizikos veiksniai				2.32				

Profesinės rizikos veiksnys						Esamos apsaugos priemonės	Nustatytas profesinės rizikos dydis ir priimtumas	Numatytos profesinės rizikos šalinimo ar mažinimo priemonės pavadinimas ar numeris profesinės rizikos šalinimo ar mažinimo priemonių plane	Priemonės įgyvendinimo data
Eil. Nr.	Veiksnių pavadinimas	Matavimo vienetas	Teisės aktuose nustatytas jo leistinas dydis (jei yra)	Teisės akto, nustatančio veiksnio dydį, straipsnis, dalis punktas	Kiekybiškai įvertintas veiksnio dydis				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Kortelę užpildė

Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistė

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Raimonda Šeputytė

(vardas ir pavardė)

Direktorė

(darbdavio ar jam atstovaujančio asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

Rūta Razmienė

(vardas ir pavardė)

Profesinės rizikos įvertinimas atnaujintas

(data)

Profesinės rizikos įvertinimą atnaujino

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pastabos:

Darbuotojų konsultavimas

Žemiau pasirašiusieji patvirtina, kad darbuotojai buvo informuoti apie šio dokumento turinį.

Darbdavio vardu:

Darbuotojų vardu:

Direktorė

Rūta Razmienė

Data:

Data:

RIZIKOS DYDŽIO NUSTATYMO SCHEMA

PSICHOSOCIALINIAI RIZIKOS VEIKSNIAI

1 lentelė. Žalos sveikatai sunkumo vertinimas

Žalos kategorija	Maža	Vidutinė	Didelė
Pasekmės darbuotojo sveikatai	Nemalonūs pojūčiai ir dirginimas	Nelaimingi atsitikimai ir ligos, sukeltys nedidelius, bet ilgalaikius ar pasikartojančius negalavimus	Nelaimingi atsitikimai ir ligos, sukeltys rimtus ir ilgalaikius negalavimus ir (arba) mirtį

2 lentelė. Žalos pasireiškimo tikimybės vertinimas

Žalos tikimybės kategorija	Labai tikėtina	Tikėtina	Mažai tikėtina	Labai mažai tikėtina
Tipinis dažnumas	Darbuotojas paprastai gali patirti žalą sveikatai ne rečiau kaip kas šešis mėnesius	Darbuotojas paprastai gali patirti žalą sveikatai kartą per penkerius metus	Darbuotojas paprastai gali patirti žalą sveikatai kartą per visą darbinio gyvenimo laikotarpį	Darbuotojas neturėtų patirti žalos sveikatai per visą darbinio gyvenimo laikotarpį

3 lentelė. Rizikos dydžio vertinimo schema

Žalos tikimybės kategorija	Žalos kategorija		
	maža žala	vidutinė žala	didelė žala
Labai mažai tikėtina	Labai maža rizika	Labai maža rizika	Didelė rizika
Mažai tikėtina	Labai maža rizika	Vidutinė rizika	Labai didelė rizika
Tikėtina	Maža rizika	Didelė rizika	Labai didelė rizika
Labai tikėtina	Maža rizika	Labai didelė rizika	Labai didelė rizika

4 lentelė. Rizikos priimtumo nustatymo schema

Rizikos dydis	Rizikos priimtumas
Labai maža rizika	Priimtina
Maža rizika	Toleruotina
Vidutinė rizika	
Didelė rizika	
Labai didelė rizika	Nepriimtina

Pagrindas: Psichosocialinių rizikos veiksnių tyrimo protokolai Nr. PS-60-608, Nr. PS-60-609; Nr. PS-60-610 (2021-08-18)

Įvertinimą atliko, data:
